

על 'זהות ותרבות' בשבת אייסוף

שבת העיון של 'קרן אייסוף' הינה מסורת, המדוברת בפי סטודנטים ובוגרים מכלל התוכניות ולמשך שנים רבות ועשירות בחוויות וזיכרונות. גם השנה, יצאו הסטודנטים ליומיים של גיבוש, הרחבת אופקים ומפגש עם שפע של עולמות השראה.

הבמאי אבי נשר, על הזהות הישראלית בקולנוע

בוקר יום שישי, סטודנטים רבים צובאים על העיר טבריה, להתכנסות ראשונית בפתחו של מלון "לאונרדו קלאב", מקום שיהיה עבורם בית ליומיים אינטנסיביים, של חוויות רבות מסוגים שונים. כבר במליאת הפתיחה, נראה כי הנושא הנבחר לשיח בשבת זו לא ישאיר כאן אדם אדיש. המסע בעצם התחיל בתהליך פנימי של כל אחד מהסטודנטים, ומובן היה שזה נושא מורכב, אשר פוגש כל אחד במקום מאד אישי ואחר. אצל חלק הוא מעורר כאב, אצל חלק אמפתיה בעוד אחרים כבר נמצאים בשלב מתקדם יותר, של הבנת המשמעות והכוח שיש לשיח רב תרבותי, כשמצד אחד אני מבכיר ומבין את המקום ממנו באתי אבל גם מסוגל לפגוש ולהתחבר לתרבויות שהן אחרות.

"הבחירה בכל הנושא של הקשר בין זהות לתרבות הוא הזדמנות לעסוק בתחום שאנחנו פחות נוגעים בו בתוכניות מנהיגות" אומרת בת אל, מנהלת ההדרכה ב 'קרן אייסוף'. "זוהי הזדמנות לחקר עצמי של הסטודנטים- לנסות להבין מהי התרבות ההגמונית היום, מי נמצא בשוליים ולמה וגם איזה ייצוג יש להם בבמה הישראלית" היא מוסיפה.

ביום הראשון והחגיגי, הושם דגש על גיבוש בתוכניות השונות ומפגשי מבוא משותפים. את המליאה פתח ד"ר מאיר בוזגלו והבמאי, אבי נשר, המשיך וריתק בדבריו, כשהפגין רגישות חברתית גבוהה בניתוח מאפייני הזהות הישראלית בקולנוע. שירתו של שי צברי התחברה גם היא לעשייה של 'אייסוף', כשכתיבתו הפיוטית נחשפה ככזו שצמחה משורשים של בית.

השבת נכנסה, ולאחר ארוחת ערב וקידוש משותף, ובאווירה המיוחדת שנוצרה, פנו התוכניות השונות לפעילויות קבוצתיות אשר העמיקו את הקשרים ותרמו לגיבושן. את היום, כמיטב המסורת, חתם לילה עם 'קפה ועד מנהל' בו נוצרו הזדמנויות חד פעמיות להרחבת רשת הקשרים של הסטודנטים, ויצירת נטוורקינג משמעותי עם אנשים משפיעים מעולמות תוכן שונים.

היום השני, אפשר חשיפה רחבה, לתחומים מגוונים בתוך עולם התרבות והיצירה, בדלתות מקבילות. חשיבות גדולה ניתנה להצגת יצירות מסוגים שונים - שירה ובימוי, תיאטרון ומשחק, כתיבה ספרותית וכן מגוון רחב של יוצרים. "הבאנו שחקן ממוצא אתיופי, כותבת על נשים ומישהי שמביימת ומובילה סרטי נשים, יוצר שכותב ספרות מתוך מקום אותנטי, של ההתמודדות האישית שלו עם עוני ומזרחיות, שדרנית רדיו, חוקר ספרות וגם את השחקן ולדימר פרידמן, שדיבר על החוויה שלו כעולה מברית המועצות" מספרת בת אל.

מזג האוויר מנע את הסיוור שתוכנן לבחוף, אך לא מנע מהסטודנטים את המפגש עם תושבי העיר טבריה, אשר דיברו עם הקבוצות, על החיים בפריפריה הטבריינית ועל הניסיון לייצר בעצמם, פלטפורמות לתרבות מקומית. הסטודנטים מצידם, ידעו להעריך את ההזדמנות שניתנה להם להתבוננות אחרת על עצמם ועל החברה הישראלית ולהתחבר למקום האישי שלהם ולהכיר גם תפיסות חברתיות שונות. "לראשונה התחברתי לזהות שלי כיוצאת ברית המועצות, התודעה החברתית והידע שלי בנושאים ודעות שונות בחברה הישראלית התרחבו" כתבה אחת הסטודנטיות "זו הזדמנות להסתכל די עיני האחר על תפיסות חברתיות ותרבותיות", כתב סטודנט אחר "אני מרגישה ברת מזל על ההזדמנות הזו להכיר אנשים שדומים לי ושונים ממני, להחכים, לקבל את המשפחה שלי ולקבל אומץ בכל המישורים... המשפט 'דע מאין באת ולאן אתה הולך', עבר כמסר מרכזי". סיכמה סטודנטית נוספת. גם צוות קרן אייסוף, שעמל משך חודשים על בניית התכנים בתוך מחוזות חדשים ועולם תוכן שונה מזה בו הם עוסקים בשגרה, נהנה לראות את מעורבות הסטודנטים בשבת, לשמוע מגוון דעות ושאלות שהעלו ושמח על יכולתם לנצל את ההזדמנות למפגש עם אנשים משמעותיים, ולהוקיר תודה על ההזדמנות שניתנה להם להכיר וללמוד יותר.

"יש משהו בזה שיוצאים ליומיים החוצה. קורה שם תהליך משמעותי- גם בתהליך החיבור לקרן, גם לנושא וגם להעצמת תחושת השייכות הייחודית, לקרן שרק השבת מייצרת" אומרת בת אל ומסכמת "כשמדברים על שיח של זהויות או תרבות כזו או אחרת, אין נכון או לא נכון צודק או לא צודק, חשוב לנתב את החקר האישי הזה למקום של עשייה ושל שינוי חברתי שמתחיל קודם כל בהם. לא מתוך כעס או יציאה נגד. לצאת ולפתח רגישות כלפי האחר (וזה לא משנה אם האחר הוא אשכנזי, אתיופי או רוסי, גבר או אישה... הדרך לשינוי חברתי עוברת דרך היכולת להרחיב את סף הרגישות והסבלנות שלנו לאנשים שהם שונים מאיתנו".

'קרן אייסוף' תמשיך ותפתח צוהר לתחומים חדשים עבור הסטודנטים, במפגשים מעוררי השראה ומוטיבציה לעשייה חברתית על כל גווניה.